

Το καινούργιο μου βιβλίο

Εκδόσεις

Με γέννησε το πένθος

Ο Θωδωρής Τσομίδης γράφει για το νέο του έργο, που διαδραματίζεται κυρίως στο Παρίσι του 1920

Του ΘΩΔΩΡΗ ΤΣΟΜΙΔΗ*

* Ο Θωδωρής Τσομίδης είναι διδάκτωρ Δικαίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη Νομική Σχολή του Λάντεν στην Ολλανδία και μεταφραστής. Η «Γέννα» είναι το πρώτο του βιβλίο

Κάθε απόπειρα να μιλήσει κάποιος για τα ίδια του τα γραπτά είναι ναρκωτική. Πρώτα από όλα γιατί υπάρχει ο κίνδυνος να εκληφθούν όσα λέει ως η δάφνη ορθή ανάγνωση του βιβλίου. Κάτι τέτοιο, φυσικά, δεν είναι δυνατόν να ιαχτεί, αφού κάθε έργο ξεφεύγει τελικά από τις αρχικές προθέσεις του δημιουργού και ανοίγεται σε πολλαπλές αναγνώσεις. Είναι, άλλωστε, συχνά δύσκολο να εξηγήσουμε στον ίδιο μας τον εαυτό συγγραφικές επιλογές και εμμονές. Εκτός αυτών, οποιαδήποτε προσπάθεια να φωτιστεί το εσωτερό περιεχόμενο ενός βιβλίου υπονομεύει τη μουσική γοητεία που φιλοδοξεί να ασκήσει στον αναγνώστη. Οφείλει, λοιπόν, κανείς να αντισταθεί, όσο γίνεται, στην ευκολία του διαφημιστικού λόγου και να φανεί εξαιρετικά προσεκτικός, όταν χρειαστεί να μιλήσει για τα κείμενά του.

Στην περίπτωση του βιβλίου μου πάντως, αν κάτι μπορεί να με διαώσει από την αμήχανη θέση στην οποία περιέρχομαι μιλώντας για αυτό, είναι η ελλειπτικότητα που προσπάθησα να πετύχω σε επίπεδο λόγου και αφήγησης. Στη «Γέννα» πολλά συμβάντα μένουν αδιευκρίνιστα. Έντονος ψυχικές καταστάσεις απειλούν την αφηγηματική αξιοπιστία. Θέλησα να δηλώνονται λιγότερα από όσα στην πραγματικότητα συμβαίνουν. Συναισθήματα κυλούν για χρόνια στις φλέβες προτού εκδηλωθούν με μια ξαφνική αιμορραγία.

Η ιστορία εκτυλίσσεται σε τρεις εποχές που απέχουν μεταξύ τους μερικές δεκαετίες. Το μεγαλύτερο μέρος της αφήγησης διαδραματίζεται σε ένα θεαλλώδες Παρίσι της δεκαετίας του 1920, όπου ο αφηγητής συνα-

ντά και τελικά ερωτεύεται μια νεαρή πόρνη. Θα θέλαμε να υποθέσουμε πολλά για τη φύση του παράφορου δεσμού τους, στον οποίο βρίσκεται και ο καρπός της δυστυχίας τους. Η «Γέννα» είναι, μεταξύ άλλων, και μια ιστορία που προσπαθεί να μιλήσει για τη δυστοκία των ανθρώπινων σχέσεων. Ξέρουμε, όμως, πολύ λίγα για την ταυτότητα και το παρελθόν των δύο πρώτων, για τα πραγματικά τους συναισθήματα. Τα ίδια τα ονόματά τους Έζρα και Σελέστε ενδέχεται να μην είναι παρά παρατσούκλια. Ίσως, πάντως, να επιφυλάσσουν και βαθύτερες σημασίες.

Και οι τρεις αφηγηματικές εποχές σημαδεύονται από μια γέννα. Γέννες που μπορεί να σημαίνουν αναμονή, αγωνία, την επισφράγιση μιας σχέσης, λύτρωση ή απλώς έναν τρόπο να συνεχιστεί η ζωή. Ορισμένες κωφορούνται για πολλά χρόνια. Κάθε φορά η ανάγκη μιας γέννας προβάλλει και πιο επιτακτικά, μέχρι την τελική κορύφωση. Η επανάληψη μπορεί να δώσει στον αναγνώστη την αίσθηση πως ζετυλιγεται κάποιο αρχαίο μοτίβο της μοίρας. Δεν μπορούμε, όμως, να παραβλέψουμε τις κρίσιμες αμφιταλαντεύσεις των ίδιων των πρώων.

Μια γέννα καθορίζει και το αφηγηματικό κλίμα των πρώτων σελίδων. Ο αφηγητής γεννιέται σε ένα οπτιπλωμένο από τη συμφορά, εννιά μήνες μετά τον θάνατο της αδερφής του. Εκτοτε ένα υπόγειο πένθος συνφραίνεται με τη ζωή του. Σέρνεται πίσω του, αθόρυβο σαν φίδι. Η ίσως εμπρός του, χαράσσοντας ένα μονοπάτι με τη φολιδωτή του κοιλιά.

Η γέννα*

ΜΑ ΤΟ ΜΩΡΟ μας πέθανε. Δεν ξέρω αν πέθανε στην κούνια του ή στην αγκαλιά του πατέρα. Αν πέθανε κάτω από το εξεταστικό βλέμμα ενός γιατρού. Τριγυρισμένο από λευκές ποδιές. Αν πρόφτασε να αντικρίσει τη μορφή του στο βλέμμα εκείνης της κούκλας. Αν πέθανε στον ύπνο του. Μέρα ή νύχτα. Αν τελικά πέθανε μόνο του. Μα το μωρό μας πέθανε.

Οι γιατροί διπλώσαν τα λιγοστά τους ρούχα, τοποθέτησαν με προσοχή τα εργαλεία στις δερμάτινες τσάντες τους. Η μαία τύλιξε τη χρυσή αλυσίδα σε ένα βελούδινο μαντίλι και το 'βαλε στην τσέπη της. Πέρασαν από την κρεβατοκάμαρα να αποαιρετηθούν τη μητέρα. Είχε επιτέλους κοιμηθεί. Στην κουζίνα, ο πατέρας πάντοτε βουβός. Καθόταν ανάποδα στην ξύλινη καρέκλα, με το δεξί του χέρι σκαρφαλωμένο στη σκαλιστή της πλάτη και το αριστερό ακουμπισμένο στο τραπέζι. Όταν κίνησαν να φύγουν οι γιατροί, τους συνόδευσε ως την εξώπορτα και γεμμένους στις παραστάδες τους παρακολούθησε να ξεμακραίνουν. Έπειτα ξεμαντάλωσε την πόρτα της αποθήκης στην αυλή και κάθισε στο χώμα.

Γεννήθηκα εννιά μήνες αφού θάψαν το μωρό. Εθάψαν το μωρό δίπλα στο κυπαρίσσι της αυλής. Μου το είπανε καιρό αφότου είχα γεννηθεί. Ίσως οι γονείς μου σμίξανε το πρώτο κιόλας βράδυ που φύγανε οι γιατροί. Το υγρά χώμα κάτω απ' τα νύχια του πατέρα. Ίσως το χώμα αυτό να έσπειρε τη μητέρα που με γέννησε. Ένα σμιζμο απελπισμένο, που ίσως και να ήτανε για εκείνους ένα ξόδι. Ένα σμιζμο σύντομο και ξέπνοο, που ίσως κατέληξε σε θρήνο. Κι έπειτα ίσως να μην κοιμήθηκαν ποτέ ξανά μαζί.

* Απόσπασμα από την έκδοση

INFO

«Η γέννα. Μια ιστορία σε τρεις εποχές» του Θωδωρή Τσομίδη
 Εκδόσεις Πατάκη
 Σελίδες: 136